SMARTDOG TESTIRAPORTTI

smartDOG
TUNNE KOIRASI

PIENI PERSOONALLISUUSARVIO

TESTI PVM: 7.11.2020 **PAIKKA:** Oulu/Haukipudas Eläinlääkariasema

KOIRA: Havannankoira Peppi

TESTAAJA: Kati Vierimaa

YKSITTÄISET OSA-ALUEET

SUHTAUTUMINEN VIERAASEEN IHMISEEN - ARKUUS-ROHKEUS

Suhtautuminen vieraaseen ihmiseen, sosiaalisuus, vaihtelee paljon koirien välillä. Sosiaalisuuteen vaikuttaa sekä geenit eli perimä, mutta myös koiran kokemukset koko elinajan aikana. Erityisen suuri painoarvo on koiran pentuajan kokemuksilla, niin positiivisilla kuin negatiivisilla.

erittäin avoin, ja sosiaalinen	
avoin	X
välinpitämätön, ei kiinnostunut suuremmin vieraasta ihmisestä	
hieman pelokas, varautunut, mutta uskaltaa ottaa kontaktin, pysyy paikallaan tai ottaa pariaskelta luokse	
välttää kontaktia peruuttamalla, väistämällä tai vetämällä hännän alas - pelokas, väistää	
torjuu kontaktia yrittämällä purra / murisee / haukkuu - pelokas, puolustautuu aggressiolla	

AKTIIVISUUS, TILAAN TUTUSTUMINEN

Aktiivisuus on ominaisuus, johon perimällä on suuri vaikutus - olemme mm. jalostaneet rotuja, joilla on iso ero aktiivisuudessa. Aktiivinen koira tarvitsee paljon liikuntaa ja tekemistä. Testissä tulee esille paitsi koiran aktiivisuus, myös koiran uteliaisuus sekä rohkeus uuteen tilaan tutustuttaessa. Mikäli koiraa tilanne pelottaa, se saattaa pysytellä mielellään lähellä omistajaa. Tällöin koiran tyypillinen aktiivisuus (millainen se on esim. kotona) ei tule näkyviin testissä.

Koira on erittäin aktiivinen, juoksee, tutustuu koko huoneeseen	
Koira on aktiivinen, kävelee pääasiassa, tutustuu koko huoneeseen	X
Koira on rauhallinen, kävelee, tutustuu jonkin verran	
Koira pysyttelee pääasiassa omistajan vieressä, mutta hieman nuuskii	
Koira pysyttelee koko ajan omistajan vieressä	

ITSEHILLINTÄ

Itsehillintä on ominaisuus, joka on arkipäivässä hyödyllinen monella tavalla. Optimaalinen suoritus ongelmanratkaisussa tehdään usein kohtuullisen matalassa vireessä, kun taas liian kiihtynyt, tai passiivinen mielentila heikentää suoritusta. Itsehillintä on tärkeä ominaisuus luonnossa elävälle eläimelle ja se on myös osittain periytyvä ominaisuus. Hyvä itsehillintä on tärkeä myös koiran arkipäivässä sekä koulutuksessa. Koiran kyky hillitä ensimmäinen tunnereaktio ja käyttäytymismalli, helpottaa koiran hallintaa arkipäivän tilanteissa. Koira, joka kykenee kontrolloimaan omia impulssejaan, kykenee todennäköisesti paremmin esim. pitkäjänteiseen yhteistyöhön, kuin koira, jonka on vaikea kontrolloida omia mielihalujaan. Esimerkiksi laumassa metsästäminen vaatii susilta tarkkaa koordinoitua yhteistyötä, jossa yksilön on pidäteltävä suurtakin halua rynnätä liikkeelle, jotta metsästys onnistuisi. Toisaalta olemme tarkoituksella jalostaneet rotuja, joissa haluamme koiran reagoivan nopeasti esim. saaliseläimen liikkeeseen tai uhkaan. Tälläisiä ovat monet metsästyskoirat ja työkoirarodut.

Impulsiivisuutta mitattiin testissä sylinteritestillä ja toisinaan impulsiivisuus ilmenee myös V-aita testissä. Sylinteritestissä koira opetettiin ensin syömään makupala päistä, ja sen jälkeen tilanne muuttui siten, että koira saikin nähdä palkkion. Hyvän itsehillinnän omaava koira pysyttelee pääasiassa juuri oppimassaan tavassa saada palkkio, kun taas koira, jonka on vaikea vastustaa impulsseja, innostuu helposti nähdessään palkkion ja pyrkii siihen käsiksi suorinta tietä lasin läpi.

Sylinteritesti ei aina kerro koko kuvaa koiran impulsiivisuudesta ja testissä tulee helpoimmin esiin voimakas, yhden tyyppinen impulsiivisuus, joka on usein yhteydessä koiran aktiivisuuteen sekä myös rohkeuteen. Impulsiivisuus on monitahoinen ominaisuus, niin ihmisellä kuin koirallakin.

Erinomainen itsehillintä ja impulssikontrolli. Sylinteri testissä koira toimii siten kuin se juuri oppi edellisessä osiossa, (nami otetaan avoimesta päästä) eikä palkkio näköärsykkeenä häiritse koiraa.	
Hyvä itsehillintä ja impulssikontrolli. Sylinteri testissä koira toimii suurelta osin siten kuin se juuri oppi edellisessä osiossa, (nami otetaan avoimesta päästä) eikä palkkio näköärsykkeenä häiritse koiraa ensimmäisen yrityksen jälkeen.	X
Palkkio näköärsykkeenä häiritsee koiraa jonkin verran - sylinteri testissä koira tökkäsi pari kertaa läpinäkyvään lasiin ennen kuin koetti juuri oppimaansa taitoa ottaa ruoka sivusta.	
Palkkio näköärsykkeenä häiritsee koiraa paljon; se yrittää ottaa ruokaa toistuvasti lasin läpi, huolimatta siitä, että se oppi juuri ottamaan ruoan sivusta. Impulssikontrolli ei ole koiran vahvuus	
Palkkio näköärsykkeenä häiritsee koiraa erittäin paljon; koirayrittää ottaa ruokaa toistuvasti lasin läpi, huolimatta siitä, että se oppi juuri ottamaan ruoan sivusta. Koira on testin mukaan hyvin impulsiivinen ja itsehillintä ei ole koiran vahvuus.	

ELEET

Eleiden lukukyky - osiossa testattiin miten hyvin koira löytää palkkion ihmisen vihjeen avulla. Koirien on yleisesti havaittu olemaan erinomaisia ihmisen eleiden lukijoita, jopa parempia kuin simpanssi, mutta tämä ominaisuus vaihtelee paljon koirien välillä. Ihmisen kommunikaation ymmärtämiseen ei aikaisempien tutkimusten mukaan vaikuta paljoakaan oppiminen tai intensiivinen koulutus, vaan se on kohtuullisen pysyvä ominaisuus, mutta tästä tarvitaan lisää tutkimuksia. Lälläkään ei ole havaittu olevan suurta vaikutusta eleiden lukukykyyn. Eri rodut todennäköisesti eroavat toisistaan siinä miten hyviä ne ovat lukemaan ihmisen eleitä, ihmisen kanssa työhön jalostettujen rotujen on havaittu olevan keskimääräistä parempia lukemaan ihmisen eleitä. Tästä tarvitaan kuitenkin vielä lisää tutkimusta, koska rotujen välisiä eroja ei ole tutkittu kunnolla. Tässä osiossa katsottiin vain käden elettä - toiset koirat saattavat lukea huonosti kättä, mutta esim erinomaisesti jalan eleitä (muita eleitä testataan esim. ELEET ja KOGNITIO testipaketeissa)

Koira lukee ihmisen kommunikointia erinomaisesti!	
Koira lukee ihmisen kommunikointia oikein hyvin.	
Koirasi ymmärsi ihmisen eleitä hyvin.	X
Ihmisen eleiden lukukyky ei ole koiran vahvuus / tai se ei ymmärrä muuten tehtävää	
Koira ymmärtää huonosti ihmisen käsien elekieltä / vihjeitä makupalan sijainnista / tai se ei ymmärrä muuten tehtävää	
Koira ei ymmärrä ihmisen elekieltä, ja ihmisen kädellä annetut vihjeet ovat sille suhteellisen merkityksettömiä / tai se ei ymmärrä muuten tehtävää	

ONGELMANRATKAISU - V-AITA

V-aita tehtävässä koiran oli ratkaistava spatiaalinen eli tilaan liittyvä ongelma - koiran on tajuttava, että menemällä poispäin palkkiosta, se on mahdollista saavuttaa se. Tehtävä mittaa paitsi ongelmanratkaisun nopeutta, myös ongelmanratkaisutapaa ja itsehillintää. Näkyvä ruoka lähellä on houkutteleva, ja vaatii itsehillintää edetä ruoasta poispäin. Testi mittaa samalla myös ongelmanratkaisutapaa - koira voi myös tässä tehtävässä keskittyä pyytämään apua ohjaajalta, sen sijaan että ratkaisisi sen itse. Aikaisempien tutkimusten mukaan koirat ratkaisevat tehtävän keskimäärin n. 20—40 sekunnissa. Ongelmanratkaisukykyyn vaikuttaa aina myös aikaisempi kokemus ja oppiminen.

Koira ratkaisee tehtävän huippunopeassa ajassa! Koiraa ei häiritse näkyvillä oleva ruoka, vaan se ymmärtää nopeasti edetä poispäin palkkiosta ensin sen saadakseen. Koira ratkaisee tehtävän itsenäisesti eikä pyydä apua ihmiseltä.	X
Koira ratkaisee tehtävän nopeasti. Koiraa ei häiritse näkyvillä oleva ruoka, vaan se ymmärtää nopeasti edetä poispäin palkkiosta ensin sen saadakseen. Koira ratkaisee tehtävän itsenäisesti eikä pyydä apua ihmiseltä.	
Koira ratkaisee tehtävän keskivertokoiran tavoin. Koira ratkaisee tehtävän itsenäisesti eikä pyydä apua ihmiseltä / Koira pyytää jonkin verran apua ihmiseltä, mutta ratkaisee tehtävän lopulta itse/ Koiran impulsiivisuus hidastaa tehtävän suorittamista	
Tehtävä tuotti aluksi jonkin verran vaikeuksia koiralle, mutta se ratkaisi sen 3 min määräajan puitteissa. Koira ratkaisee tehtävän itsenäisesti eikä pyydä apua ihmiseltä/ Koira pyytää jonkin verran apua ihmiseltä, mutta ratkaisee tehtävän lopulta itse / Koiran impulsiivisuus vaikeuttaa tehtävän suorittamista	

Koira ei ratkaissut V-aita tehtävää 3 minuutin määräajassa. Koira pyrkii itse ratkaisemaan tehtävän kokoajan / Koira pyytää pääosin ihmisen apua tehtävän ratkaisuun / Koiran impulsiivisuus esti tehtävän suorittamisen	

ONGELMANRATKAISU - MAHDOTON TEHTÄVÄ

Mahdottomassa tehtävässä testataan koiran ongelmanratkaisun strategiaa - itsenäinen vaiko ohjaajalta apua pyytävä. Tehtävä on aluksi helppo, mutta muuttuu mahdottomaksi ratkaista. Koiran tapaa ratkaista ongelma tarkkaillaan kahden minuutin ajan. Molemmat tavat ratkaista ongelma ovat hyviä, ja riippuukin lähinnä koiran käyttötarkoituksesta, kumpi tapa on parempi. Pääosin itsenäiseen työskentelyyn tulevan koiran olisi hyvä pyrkiä itsenäisesti ongelman ratkaisuun. Apua pyytävä strategia on erinomainen silloin, kun koiralta vaaditaan ohjattavuutta ja sitä, että se ongelmatilanteen kohdatessaan turvautuu ohjaajaan mieluummin kuin toimii itsenäisesti. Ihmiseen kohdistettu katse kertoo myös koiran yhteistyöhalukkuudesta. Koulutuksella pystytään vaikuttamaan jonkin verran ongelmanratkaisu -strategiaan, esim. koiralla pystytään vahvistamaan ohjaajan apuun luottavaa strategiaa, tekemällä yhteistyö ihmisen kanssa kannattavaksi. Mikäli koira hylkää rasian pitkäksi aikaa, kertoo se joko siitä, ettei rasiassa oleva palkkio ole tavoittelemisen arvoinen koiran näkökulmasta (ei jaksa ponnistella sen eteen paljonkaan), tai että muut asiat kiinnostavat enemmän.

*Koira pyrkii ratkaisemaan mahdottoman tehtävän pelkästään **ihmisen apuun** tukeutuen. Koiralla on käytössä tässä vain yksi strategia ratkaista ongelma.*		Omistajaan tukeutuva
Koira pyrkii ratkaisemaan mahdottoman tehtävän lähes pelkästään ihmisen apuun tukeutuen		
Koira pyrkii ratkaisemaan mahdottoman tehtävän enimmäkseen ihmisen apuun tukeutuen. Koiralla on kuitenkin molemmat ongelmanratkaisustrategiat käytössä, sillä se pyrkii myös ensin itsenäiseen ratkaisuun.		
Koiralla on käytössä molemmat ongelmanratkaisustrategiat hyvin tasaisesti. Molempien strategioiden käyttäminen kertoo käyttäytymisen joustavuudesta, ja siitä että koira pystyy vaihtamaan ongelmanratkaisutapaa tarpeen tullen, eikä jumitu yhteen tapaan.		
*Koira pyrkii ratkaisemaan mahdottoman tehtävän pelkästään **itsenäisesti**. Koiralla on käytössä tässä vain yksi strategia ratkaista ongelma.*		Itsenäinen
Koira pyrkii ratkaisemaan mahdottoman tehtävän lähes yksinomaan itsenäisesti.		
Koira pyrkii ratkaisemaan mahdottoman tehtävän enimmäkseen itsenäisesti. Koiralla on kuitenkin molemmat ongelmanratkaisustrategiat käytössä, sillä se pyytää myös ohjaajalta apua ratkaisuun.	X	
*Koira kohdistaa pääasiallisesti huomion **muuhun** tekemiseen tehtävässä, kuin pyrkien ratkaisemaan ongelman.*		

Koira ei ratkaissut V-aita tehtävää 3 minuutin määräajassa. Koira pyrkii itse ratkaisemaan tehtävän kokoajan / Koira pyytää pääosin ihmisen apua tehtävän ratkaisuun / Koiran impulsiivisuus esti tehtävän suorittamisen	

ONGELMANRATKAISU - MAHDOTON TEHTÄVÄ

Mahdottomassa tehtävässä testataan koiran ongelmanratkaisun strategiaa - itsenäinen vaiko ohjaajalta apua pyytävä. Tehtävä on aluksi helppo, mutta muuttuu mahdottomaksi ratkaista. Koiran tapaa ratkaista ongelma tarkkaillaan kahden minuutin ajan. Molemmat tavat ratkaista ongelma ovat hyviä, ja riippuukin lähinnä koiran käyttötarkoituksesta, kumpi tapa on parempi. Pääosin itsenäiseen työskentelyyn tulevan koiran olisi hyvä pyrkiä itsenäisesti ongelman ratkaisuun. Apua pyytävä strategia on erinomainen silloin, kun koiralta vaaditaan ohjattavuutta ja sitä, että se ongelmatilanteen kohdatessaan turvautuu ohjaajaan mieluummin kuin toimii itsenäisesti. Ihmiseen kohdistettu katse kertoo myös koiran yhteistyöhalukkuudesta. Koulutuksella pystytään vaikuttamaan jonkin verran ongelmanratkaisu -strategiaan, esim. koiralla pystytään vahvistamaan ohjaajan apuun luottavaa strategiaa, tekemällä yhteistyö ihmisen kanssa kannattavaksi. Mikäli koira hylkää rasian pitkäksi aikaa, kertoo se joko siitä, ettei rasiassa oleva palkkio ole tavoittelemisen arvoinen koiran näkökulmasta (ei jaksa ponnistella sen eteen paljonkaan), tai että muut asiat kiinnostavat enemmän.

*Koira pyrkii ratkaisemaan mahdottoman tehtävän pelkästään **ihmisen apuun** tukeutuen. Koiralla on käytössä tässä vain yksi strategia ratkaista ongelma.*		Omistajaan tukeutuva
Koira pyrkii ratkaisemaan mahdottoman tehtävän lähes pelkästään ihmisen apuun tukeutuen		
Koira pyrkii ratkaisemaan mahdottoman tehtävän enimmäkseen ihmisen apuun tukeutuen. Koiralla on kuitenkin molemmat ongelmanratkaisustrategiat käytössä, sillä se pyrkii myös ensin itsenäiseen ratkaisuun.		
Koiralla on käytössä molemmat ongelmanratkaisustrategiat hyvin tasaisesti. Molempien strategioiden käyttäminen kertoo käyttäytymisen joustavuudesta, ja siitä että koira pystyy vaihtamaan ongelmanratkaisutapaa tarpeen tullen, eikä jumitu yhteen tapaan.		
*Koira pyrkii ratkaisemaan mahdottoman tehtävän pelkästään **itsenäisesti**. Koiralla on käytössä tässä vain yksi strategia ratkaista ongelma.*		Itsenäinen
Koira pyrkii ratkaisemaan mahdottoman tehtävän lähes yksinomaan itsenäisesti.		
Koira pyrkii ratkaisemaan mahdottoman tehtävän enimmäkseen itsenäisesti. Koiralla on kuitenkin molemmat ongelmanratkaisustrategiat käytössä, sillä se pyytää myös ohjaajalta apua ratkaisuun.	X	
*Koira kohdistaa pääasiallisesti huomion **muuhun** tekemiseen tehtävässä, kuin pyrkien ratkaisemaan ongelman.*		

LEIKKIHALUKKUUS

Koirien halukkuus leikkiä ja taistella esineillä ihmisen kanssa vaihtelee paljon iän ja persoonallisuuden mukaan. Aikaisemmissa tutkimuksissa leikkihalukkuuden on todettu korreloivat rohkeuden kanssa - mitä rohkeampi, sitä innokkaampi leikkimään ja taistelemaan. Koiran leikkihalukkuutta voidaan käyttää hyväksi koulutuksessa, ja leikkiä palkkiona koiralle. Leikkihalukkuutta ja kiinnostusta leluihin voi myös kehittää ja harjoitella. Rodut eroavat paljon leikkihalukkuudessaan myös, passiiviset rodut eivät ole kovin kiinnostuneita leikkimisestä, kun taas aktiiviset rodut monesti ovat. Sekarotuisten kohdalla taustalla olevat rodut vaikuttavat tähän piirteeseen.

Voimakas leikkihalukkuus, leikkiä voidaan käyttää palkkiona koiralle	
Kohtalainen leikkihalukkuus, lähes valmis palkkiokeino koiralle	
Koira leikkii hieman, mutta leikkihalukkuutta kannattaa vielä vahvistaa, jotta se toimisi aitona palkkiona koiralle	X
Koira leikkii hyvin vähän - tällä hetkellä lelu ei ole tärkeä palkkio koiralle	
Koira ei kiinnostu leikistä, eikä lelu toimi tällä hetkellä palkkiona	

Leikkiessään koira nauttii eniten leikistä:

Ihmisen kanssa - vetoleikki jahtaamisen kautta intoutui	X
Ihmisen kanssa - tuo lelua	
Pitää sekä itsekseen leikistä, mutta pitää myös leikistä ihmisen kanssa	
Itsekseen lelun kanssa	

OUTOON OBJEKTIIN TUTUSTUMINEN - ARKUUS-ROHKEUS

Eräs koiran merkittävimpiä persoonallisuus-kategorioita on arkuus-rohkeus akseli. Koirat vaihtelevat valtavasti tällä akselilla, ja kuten muuhunkin koiran persoonallisuuteen, tähänkin vaikuttaa koiran perimä eli geenit sekä monet ympäristötekijät, etenkin pentuajan kokemukset. Tässä testissä koiran arkuutta ja rohkeutta mitattiin "outo objekti" testillä, jonka on todettu korreloivat koiran arkipäivän käyttäytymisen kanssa. Mitä nopeammin koira menee tutustumaan objektiin, sitä rohkeampi se on tässä osiossa.

Koira menee nopeasti ja itsenäisesti ennen omistajaa tutustumaan objektiin / Ei kiinnosta	
Koira menee yhtä aikaa omistajansa kanssa tutustumaan objektiin	X
Koira menee omistajan jälkeen tutustumaan objektiin, aika alle 1min	
Koira menee omistajan jälkeen tutustumaan objektiin, aika yli 1min	
Koira menee omistajan jälkeen tutustumaan objektiin, aika yli 2min	

Kiitos kun ostit smartDOG testin! Haluamme kehittää jatkuvasti palveluamme, jotta se vastaa mahdollisimman hyvin koiranomistajan tarpeita ja otamme vastaan muutos- ja kehitysideoita osoitteessa katriina@smartdog.fi.